

— 2) n. *das Quirlen des Meeres* Spr. (II) 6859. Titel eines Schauspiels SĪH. D. 193, 12.

समुद्रमात्र P. 6, 2, 14, Schol.

समुद्रमालिन् adj. *meerumkränzt*: पृथिवी R. GORR. 1, 41, 15.

समुद्रमीड्य adj. *die Kufe in's Schwanken setzend*: Soma RV. 9, 35, 2.

समुद्रमेखला f. *die Erde (meerumgürtet)* TRIK. 2, 1, 1.

समुद्रयात्रा f. *Seereise, Seefahrt* HARIV. 8304. UDVĀHAT. im ÇKDR.

समुद्रयान n. *dass. M. 8, 157. Verz. d. Oxf. H. 109, a, 30.*

समुद्रयापिन् adj. *die See befahrend, m. Seefahrer* M. 3, 158. VARĀHA-P. im ÇKDR.

समुद्रसन adj. (f. घ्रा) *meerumgürtet*: die Erde RAH. 15, 83. VARĀH. BRH. S. 43, 32. f. घ्रा *die Erde* H. 938, Schol.

समुद्रलवण n. *Seesalz* RĪĀN. im ÇKDR.

समुद्रवर्मन् m. N. pr. eines Fürsten KATHĀS. 52, 365. fgg.

समुद्रवसना f. *die Erde (meerumkleidet)* H. 938, Schol. HALĪJ. 2, 1.

समुद्रवह्नि m. *das höllische Feuer im Meer* HALĪJ. 1, 70.

समुद्रवासस् adj. *in die Fluth sich hüllend*: Agni RV. 9, 91, 4.

समुद्रवासिन् adj. *am Meere wohnend* MBH. 1, 7659.

समुद्रविजय m. N. pr. des Vaters des 22ten Arhant's der gegenwärtigen Avasarpinī H. 38.

समुद्रव्यचस् adj. *einen See oder eine Kufe in sich fassend*: Indra VS. 12, 56.

समुद्रग्रूर m. N. pr. eines Kaufmanns KATHĀS. 54, 97. fgg.

समुद्रसार n. *eine im Meere gewonnene Kostbarkeit, eine Perle u. s. w.* MBH. 2, 1898.

समुद्रसेन m. N. pr. eines Fürsten, Vaters des Kandrasona, MBH. 1, 2690. 6991. 2, 1098. 5, 85. 8, 166. eines Kaufmanns KATHĀS. 29, 119.

समुद्रस्थली f. *gaṇa dhūmadī* zu P. 4, 2, 127. — Vgl. समुद्रस्थलक.

समुद्रादि (समुद्र + घ्रादि) *die 4te u. s. w. Silbe in einem Pāda, wenn darnach eine Cäsus eintritt*, Ind. St. 3, 364. 462. fgg.

1. समुद्रात् m. *Meeresufer* Spr. (II) 514.

2. समुद्रात् 1) adj. (f. घ्रा) *bis an's Meer reichend*: die Erde R. 5, 18, 35. सत् 4, 15, 8. *in's Meer sich ergießend*: Flüsse BHĀG. P. 10, 47, 34. — 2) f. घ्रा Bez. verschiedener Pflanzen: *Alhagi Maurorum Tournef.* AK. 2, 4, 3, 10. H. an. 4, 128. fgg. MED. t. 225. BHĀVAPR. 5. *die Baumwollenstaude* AK. 2, 4, 4, 4. H. an. MED. BHĀVAPR. *Trigonella corniculata* Lin. AK. 2, 4, 4, 21. H. an. MED. BHĀVAPR. = *यवास* (das auch *Alhagi Maurorum* ist) RĪĀN. im ÇKDR. — 3) n. *Muskatnuss* ÇARDAĀ. im ÇKDR.

समुद्राभिसारिणी f. *ein dem Meergott nachlaufendes Mädchen* VIER. 68, 6.

समुद्राम्बरा f. *die Erde (meerumkleidet)* TRIK. 2, 1, 1.

समुद्राय् (von 1. समुद्र), °यते *dem Meere gleichen* Spr. (II) 2293.

समुद्रायणा (1. समुद्र + घयन) adj. (f. घ्रा) *zum Meere hingehend, in's Meer sich ergießend*: नद्यः PRAÇNOP. 6, 5.

समुद्रारु m. = *घ्राकभेद* (घ्राक MED.), *तिमिङ्गिल* und *सेतुबन्ध* (°बद्ध fälschlich MED.) H. an. 4, 283. MED. r. 301.

समुद्रार्थ adj. (f. घ्रा) *dem Meere zustrebend*: Gewässer RV. 7, 49, 2.

समुद्रावरण (समुद्र + घ्रा) adj. (f. घ्रा) *durch's Meer geschützt*: die Erde Spr. (II) 682. BHĀG. P. 12, 3, 5.

समुद्रैय (von 1. समुद्र) P. 4, 4, 118. 1) adj. a) *marinus*: घ्रासि RV. 4, 16, 7. 7, 87, 1. ऋयः 9, 62, 26. 9, 63, 3. AV. 7, 107, 1. TS. 7, 4, 22, 1. ऋप्सरसः °याः 9, 78, 3. VS. 11, 46. 17, 87. AV. 7, 7, 1. f. pl. auch °द्रियः RV. 10, 68, 3. नावः 1, 23, 7. — b) *in der Kufe befindlich*: देव RV. 9, 107, 16. —

2) n. (oder adj. zu कृन्द्स्) *angeblich ein best. Metrum* ÇAT. BR. 7, 3, 4, 39.

समुद्रेक (von रिच् mit समुद्) m. *das Ueberwiegen*: सत्त्वं NILAK. 47.

सुप्तिः निद्रा° PRATĀPAR. 53, b, 6.

समुद्रेष्ठे (स° loc. von समुद्र + स्थ) adj. *in der Fluth befindlich* TS. 3, 5, 6, 3.

समुद्रान्मादन m. N. pr. eines Wesens im Gefolge Skanda's MBH. 9, 2570. es könnten auch zwei Wesen gemeint sein, wenn man समुद्रो-

न्मादन: für eine unregelmässige Contraction von समुद्र उन्मादन: zu halten geneigt wäre.

समुद्राह् (von 1. वृच् mit समुद्) m. *Heirath, Hochzeit* MBH. 3, 16705. PRAJOGAR. 2, a, 3.

समुद्देग (von 1. विञ्च् mit समुद्) m. *das Erschrecken* (intrans.): समुद्देग मागसुम् R. 3, 85, 18. समुद्देगं जनस्यास्य करिष्यामः MBH. 4, 151.

समुन्दन (von उद्, उन्द् mit सम्) n. *das Nasswerden* AK. 3, 3, 29.

समुन्नति (von नम् mit समुद्) f. *Höhe*: द्विगुणा तत्समुन्नतिः VARĀH. BRH. S. 56, 11. शिखराणाम् KUMĀRAS. 6, 66. *das Aufsteigen, sich-Erhoben*: कु-

चयोः Spr. (II) 5133. *hohe Stellung, hohes Ansehen*: स्वपृष्ठेषु MBH. 5, 1068. उत्तमैः सत् सङ्गेन को न याति समुन्नतिम् Spr. (II) 7479. 6681. प्रकृ-

तिः खलु सा महीयसः सक्ते नान्यसमुन्नतिं यया Kir. 2, 21. मया प्राप्ता समुन्नतिः MĀRK. P. 44, 19. गुणा याति समुन्नतिम् *erfahren eine Steigerung*

Spr. (II) 6191. चित्तं समुन्नतिमश्नुते *der Geist fühlt sich gehoben* 4282. मनसः so v. a. *eine hohe Denkweise* KUMĀRAS. 6, 66. मनः° RAH. 3, 10. — Vgl. चित्त°.

समुन्दद (von नद् mit समुद्) m. N. pr. eines Rākshasa R. 6, 32, 15. 18.

समुन्दह s. u. नृच् mit समुद्.

समुन्नमन (von नम् mit समुद्) n. *Erhebung, das Aufsteigen*: भू° SĪH. D. 190. — Vgl. समुन्नयन.

समुन्नय (von 1. नी mit समुद्) m. *Aufschliessung, Erschliessung*: मञ्जूषाकुञ्चिकाशिल्पशाब्दब्रह्म° Verz. d. Oxf. H. 178, a, No. 404.

समुन्नयन (wie eben) n. *das Emporziehen*: भू° DAÇAR. 4, 19. — Vgl. समुन्नमन.

समुन्नस adj. = *उन्नस* *eine hervorspringende* —, *hohe Nase habend* HARIV. 14779.

समुन्नाद (von नद् mit समुद्) m. *gleichzeitiges Geschrei* u. s. w.: जन° MBH. 7, 3830.

समुन्नाह् (von 1. नृच् mit समुद्) m. 1) *das in-die-Höhe-Drängen* SUÇA. 2, 202, 19. — 2) *Höhe* BHĀG. P. 5, 16, 7.

समुन्नये (von 1. नी mit समुद्) adj. *herauszubringen, zu erschliessen* SĪH. D. 204.

समुन्मिश्र adj. = *उन्मिश्र*, *मिश्र* *vermischt* —, *vermengt mit, begleitet* von (instr.) MBH. 6, 4523. HARIV. 7808.

समुन्मुख adj. = *उन्मुख* *in die Höhe gerichtet*: °मुखीकर् *aufrichten, aufheben*: °कृत्य निर्जं भुञ्जम् NAIŠH. 12, 77.

समुन्मूलन (von उन्मूलय् mit सम्) n. *das Entwurzeln, vollständiges zu-Nichte-Machen* UTTARAR. 23, 10 (31, 9). am Ende eines adj. comp. PRAB. 8, 15.